

2026

INŽENIEREKONOMIKAS UN
VADĪBAS FAKULTĀTE

STUDIJU UN NOSLĒGUMU DARBU NOFORMĒŠANAS METODISKIE NORĀDĪJUMI

RTU Izdevniecība

RTU

**INŽENIEREKONOMIKAS
UN VADĪBAS FAKULTĀTE**

STUDIJU UN NOSLĒGUMA DARBU NOFORMĒŠANAS METODISKIE NORĀDĪJUMI

RTU Izdevniecība

Rīga 2026

Studiju un noslējuma darbu noformēšanas metodiskie norādījumi. Aut. kol. I. Lapiņas vadībā. – Rīga: RTU Izdevniecība, 2026. 47 lpp.

Noformēšanas metodisko norādījumu 1. izdevumu izstrādāja IEVF darba grupa profesores I. Lapiņas vadībā – D. Aramina, L. Budņiks, T. Celmiņa, K. Fedotova, L. Kamola, K. Kozlovskis, N. Semjonova, I. Vilcāne. Noformēšanas metodisko norādījumu 2. izdevumu atjaunoja I. Lapiņa, A. Zeila, L. Kamola, S. Šķēle.

Studiju un noslējuma darbu noformēšanas metodiskie norādījumi paredzēti RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes (IEVF) studentiem, akadēmiskajam personālam, noslējuma darbu vadītājiem, recenzentiem un noslējuma pārbaudījumu komisijas locekļiem.

Darbu noformēšanas metodiskie norādījumi izstrādāti kā vadlīnijas visa veida studiju darbu (tajā skaitā referātu, prakses atskaišu u. c.) un studiju noslējuma darbu (kvalifikācijas darbu, diplomdarbu, bakalaura un maģistra darbu) noformēšanai.

IEVF studiju un noslējuma darbu noformēšanas metodiskie norādījumi apstiprināti IEVF Metodiskās komisijas 2025. gada 28. oktobra sēdē.

Atbildīgās par izdevumu Inga Lapiņa, Līga Kamola

Redaktore Rūta Lapsa

Maketētājs Eduards Lapsa

© Rīgas Tehniskā universitāte, 2026

ISBN 978-9934-37-195-0 (PDF)

Saturs

1. Metodiskie norādījumi	4
1.1. Darba veidošana	4
1.2. Darba daļas	5
2. Darba noformēšana.....	7
2.1. Lapas un teksta formatēšana	7
2.2. Tabulas noformēšana	9
2.3. Attēla noformēšana	11
2.4. Formulas noformēšana	12
2.5. Atsauces noformēšana	13
3. Izmantotās literatūras un avotu saraksta noformēšana	18
3.1. Grāmatas	18
3.2. Zinātniskie raksti un tēzes.....	20
3.3. Interneta avoti	23
3.4. Standarti	26
3.5. Uzņēmumu materiāli, intervijas un citi avoti	27
4. Izmantotās literatūras un avotu saraksta izveide.....	30
4.1. Jauna citāta un avota pievienošana dokumentam	30
4.2. Jauna avota pievienošana	31
4.3. Avota atrašana.....	32
4.4. Citāta viettura rediģēšana	33
4.5. Saraksta izveide	34
Pielikumi	37

1. Metodiskie norādījumi

RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātes studiju programmu studenti saskaņā ar programmu saturu un prasībām dažādos studijuursos līdzās citiem studiju elementiem un pārbaudījumiem izstrādā un aizstāv dažādus studiju darbus – referātus, projektus un citus individuālus vai grupās sagatavotus darbus. Prakses laikā studenti izstrādā prakses atskaiti un prakses noslēgumā to aizstāv. Šie darbi studiju programmās ir iekļauti ar mērķi, lai studenti iegūtu prasmi un iemaņas teorētisko zināšanu sistematizēšanā, informācijas analīzē un praktiskā lietošanā.

1.1. Darba veidošana

Darba tematiskās un saturiskās vadlīnijas nosaka katras studiju programmas vadītājs un atbildīgais akadēmiskais personāls. Darba izstrādes procesā ietverti vairāki posmi:

- temata izvēle;
- darba struktūras izveide un izstrādes procesa plānošana;
- informācijas un datu apkopošana;
- datu analīze un sistematizācija atbilstoši izvēlētajam temata pamatjautājumiem;
- darba rakstīšana un noformēšana.

Svarīgs darba veidošanas posms ir informācijas apkopošana. Vienlaikus ar nepieciešamo datu apkopošanu notiek to daļēja apstrāde un sistematizācija, informācijas pietiekamības pārbaude. Studentam vispusīgi un rūpīgi jāpēta definētās problēmas risināšanas teorētiskie un praktiskie aspekti, kritiski jāizvērtē viņa rīcībā esošie literatūras avoti un reālās prakses materiāls.

Studiju un noslēguma darbos ietilpst vairākas obligātas darba sastāvdaļas:

- titullapa (1.–3. pielikums);
- anotācijas (latviešu un angļu valodā un tikai noslēguma darbiem; katru anotāciju raksta uz atsevišķas lapas, tās apjoms nepārsniedz 2/3 no lapas; 7. pielikums);
- darba satura rādītājs (tā nosaukums – Saturs; 4. pielikums);
- ievads;
- pētījuma izklāsts (pamatdaļa), kas sadalīts daļās, nodaļās un apakšnodaļās atbilstoši darba saturam noteiktajām prasībām;
- secinājumi un priekšlikumi;
- izmantotās literatūras un avotu saraksts (5. pielikums);
- pielikumi (ja tie nepieciešami).

Darba gaitā saskaņā ar darba struktūru students veic pamatdaļas izstrādi, kurā katras daļas un/vai nodaļas beigās tiek formulēti darba autora secinājumi. Darba noslēgumā publicētajiem secinājumiem un priekšlikumiem jābūt argumentētiem, darbā pierādītiem un pamatotiem.

Noslēgumā students darbu noformē atbilstoši RTU IEVF apstiprinātajiem “Studiju un noslēguma darbu noformēšanas metodiskiem norādījumiem” un noteiktajā kārtībā iesniedz vērtēšanai.

1.2. Darba daļas

Darba struktūru veido daļas – ievads, darba pamatdaļa, secinājumi un priekšlikumi.

Ievads

Ievads ir svarīga darba daļa, tajā ietver:

- temata aktualitātes pamatojumu;
- darba mērķi;
- darba mērķa sasniegšanai veicamo uzdevumu formulējumu;
- darba mērķa un uzdevumu ierobežojumu pamatojumu;
- izmantoto pētīšanas un plānošanas metožu un paņēmienu uzskaitījumu;
- pētījuma un plānošanas periodu;
- izmantotās literatūras un avotu grupu uzskaitījumu;
- citu informāciju, ko nosaka atbildīgais akadēmiskais personāls atbilstoši studiju darba prasībām.

Pamatojoties uz temata aktualitāti, autors nosaka un formulē **darba mērķi**. Formulējumam jābūt īsam un konkrētam, ieteicams, lai sasniedzamie rezultāti būtu izmērāmi. Saskaņā ar darba mērķi nosaka tā sasniegšanai risināmos **uzdevumus**, kas veido darba galveno saturu un atbilst daļu saturam tajā.

Temata ierobežojums nepieciešams, ja noteiktā darba apjoma ietvaros nav iespējams pietiekami dziļi izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus.

Pētījuma **metodes** ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek izpildīti pētījuma uzdevumi. Jo precīzāk izvēlētas pētījuma metodes, jo veiksmīgāk tiek sasniegts darba mērķis. Ir dažādas pētījuma metodes, tāpēc ievadā precīzi jānorāda, kādas konkrētajā pētījumā autors ir izmantojis. Darbā izmantotās pētījuma metodes var būt:

- vispārzinātniskās metodes (analīze un sintēze, abstrahēšana, induktīvā un deduktīvā metode, monogrāfiskā jeb aprakstošā metode u. c.);
- matemātiski statistiskās metodes (vidējo un relatīvo lielumu, indeksu u. tml. aprēķināšana, salīdzināšana, korelācija, grupēšana u. tml.);
- empīriskās pētījumu metodes (aptauja, novērojums, intervija, gadījumu analīze, ekspertu metode u. tml.);
- pētījuma metodes, kas ir aktuālas konkrētajā nozarē vai specialitātē.

Iegūto informāciju atspoguļo tabulās un attēlos, obligāti sniedzot ietvertās informācijas skaidrojumu un likumsakarību vērtējumu.

Par pētījuma **avotiem** var kalpot:

- fundamentāli zinātniskie pētījumi un monogrāfijas;
- zinātnisko žurnālu un konferenču rakstu krājumi;
- publikācijas par zinātnisko un lietišķo pētījumu rezultātiem;
- vispārējā un speciālā literatūra, periodiskie izdevumi;
- likumi, Ministru kabineta noteikumi, regulas un citi normatīvie dokumenti, standarti;
- statistikas dati;
- uzņēmumu, iestāžu un citu organizāciju nepublicētie materiāli;
- dažādi interneta resursi.

Līdztekus tam par pētījuma avotu kalpo arī **autora veiktie pētījumi** (aptaujas, intervijas u. tml.) un speciālie apsekojumi, kā arī eksperimenti, kas veikti autora vadībā vai ar autora līdzdalību.

Darba pamatdaļa

Pētāmā materiāla izklāsta pamatdaļa tiek sadalīta **daļās**. Apjoma ziņā lielas daļas lietderīgi sadalīt nodaļās un savukārt nodaļas – apakšnodaļās. Daļu, nodaļu un apakšnodaļu skaits izriet no darba apjoma un satura. Ja darbā veido nodaļu vai apakšnodaļu, to apjoms ir ne mazāks par divām lapām.

Daļai **nedrīkst** būt tikai viena nodaļa un nodaļai – viena apakšnodaļa.

Pamatdaļas uzdevums ir sistematizētā veidā sniegt pētāmās problēmas stāvokļa aprakstu, datu analīzi, autora pētījuma rezultātus, secinājumus un priekšlikumus. Visās daļās jābūt ilustratīvajam materiālam un/vai aprēķiniem, piemēram, analītiskās tabulas, attēli, formulas u. tml.

Secinājumi un priekšlikumi

Darba noslēdzošā daļa ir **secinājumi un priekšlikumi**. Tos raksta tēžu veidā un numurē atsevišķi – vispirms secinājumus, tad – priekšlikumus. Izņēmumi iespējami, ja kursa atbildīgais akadēmiskais personāls ir noteicis citādi.

Secinājumi atspoguļo svarīgākās atziņas, kas izriet no darbā veiktajiem pētījuma rezultātiem, tie ietver atbildes uz ievadā formulēto mērķi un uzdevumiem. Secinājumos paskaidro darbā veiktā pētījuma praktisko nozīmi un autora personīgo veikumu uzdevuma risināšanā. Secinājumi izriet no darba, tos **nedrīkst** pamatot ar datiem un faktiem, kas nav minēti darbā. Secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem, tajos tiek izteiktas tikai studenta paša domas, spriedumi un atziņas.

Priekšlikumi izriet no darbā veiktajiem pētījumiem un balstīti darba autora secinājumos, tiem jābūt konkrētiem un pamatotiem, iespēju robežās – adresētiem. Priekšlikumos apkopo rekomendācijas, piedāvā, kādi pilnveidojumi ir veicami vai kāda pozitīvā pieredze izmantojama, ja tas darbā ir minēts un pamatots.

2. Darba noformēšana

2.1. Lapas un teksta formatēšana

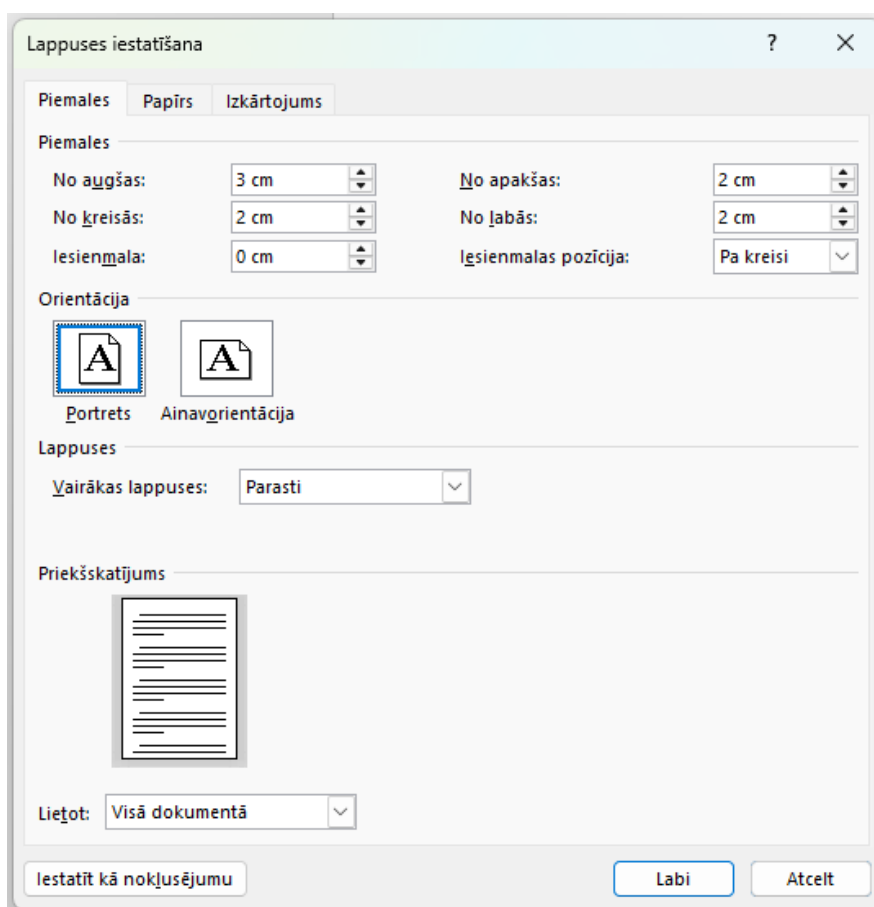
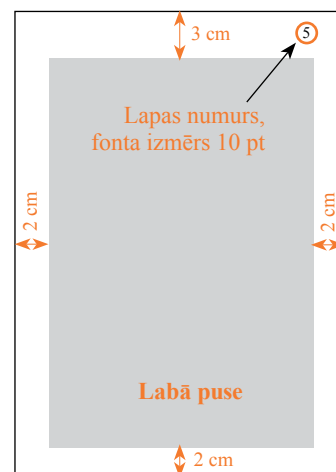
Darbu noformē datorrakstā uz A4 formāta (210 mm × 297 mm) lapām. Darbus iesniedz elektroniskā formā.

Lapas malu iestatījumi:

- ➡ labā mala – 20 mm;
- ↶ kreisā mala – 20 mm;
- ⬆ augšējā mala – 30 mm;
- ↷ apakšējā mala – 20 mm.

Lapas numurē, izmantojot arābu ciparus, **lapas augšējā labajā stūrī** 10–12 mm attālumā no teksta pirmās rindiņas.

Pirmā lapa ir titullapa, tai seko anotācijas un satura rādītājs (ar nosaukumu – Saturs), uz tām lapas numuru neraksta. Lapas numuru raksta, sākot no ievada lapas. Visas lapas, arī tās, uz kurām numuru neraksta, skaita kopējā lapu skaitā.

2.1. attēls. Lapas malu iestatījumi.

Darba **teksta** burtu lielums ir **12 punkti** (*Font Size*), fonts (*Font*) – **Times New Roman** vai **Calibri**. Intervāls starp rindiņām (*Line Spacing*) – **1,5**, teksta burtu krāsa – **melna**.

Tekstam darbā jābūt vienmērīgi abpusēji (**Justified**) izlīdzinātam (kā tas ir šajā dokumentā).

Virsrakstus veido, ievērojot šādus nosacījumus:

- Daļu, nodaļu un apakšnodaļu virsrakstus raksta, izmantojot mazos burtus un lielo sākuma burtu. Virsrakstos **pārnesumus nelieto**, tos **nepasvītro**, aiz virsraksta **punktu neliek**.
- Ievada, secinājumu un priekšlikumu, daļu, nodaļu un apakšnodaļu virsrakstus noformē treknrakstā (**Bold**).
- Ieteicams izvairīties no gariem virsrakstiem – ne vairāk kā divas rindas. Ja virsraksts ir garāks par vienu rindu, intervāls starp virsraksta rindām (*Line Spacing*) ir **1** (**Single**).
- Ja divi virsraksti seko viens otram (piemēram, daļas un nodaļas), attālums starp tiem ir 12 pt atstarpe (*Spacing*).

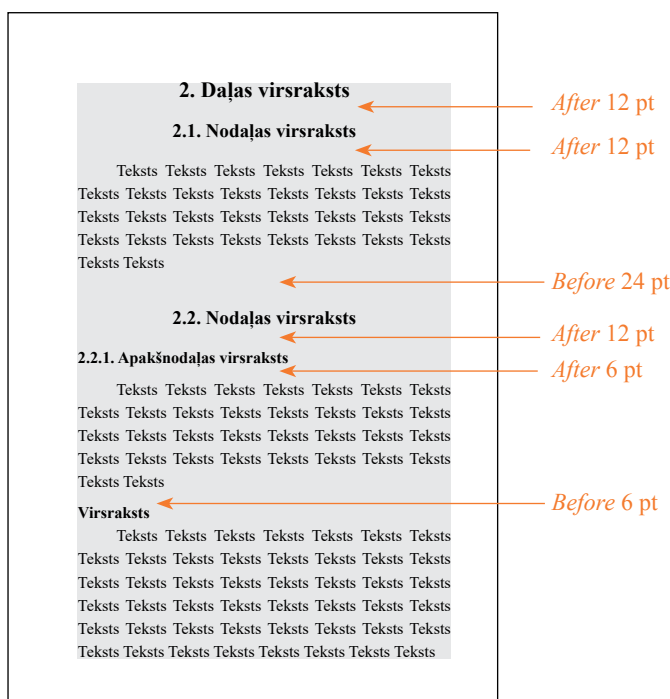
Centrēts, fonta izmērs 16 pt

Centrēts, fonta izmērs 14 pt

Centrēts, fonta izmērs 14 pt

Līdzināts pa kreisi,
fonta izmērs 12 pt

Līdzināts pa kreisi,
fonta izmērs 12 pt

Daļas ietvaros teksts sākas ar atstarpi (*Spacing*) 12 pt attālumā no virsraksta, savukārt nodaļas un apakšnodaļas virsraksta attālums no iepriekšējā teksta ir 24 pt atstarpe (*Spacing*).

Turpmākais teksts sākas ar atstarpi (*Spacing*) 12 pt attālumā no virsraksta.

Darbu raksta gramatiski un stilistiski pareizā valodā, ievērojot lietišķo **akadēmiskās rakstības stilu**:

- izklāstam jābūt precīzam, skaidram, loģiskam, pamatotam un konkrētam;
- jaunu domu sāk rakstīt jaunā rindkopā ar atkāpi;
- jaunu daļu sāk rakstīt jaunā lapā, nodaļas un apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā;
- katrai daļai norāda kārtas numuru (ar arābu cipariem) un nosaukumu;

- nodaļu numurs saistīts ar daļas numuru, apakšnodaļasdaļu, nodaļu un apakšnodaļu nosaukumiem tekstā precīzi jāatbilst attiecīgajiem nosaukumiem satura rādītājā;
- ievadam, secinājumiem un priekšlikumiem, izmantotās literatūras un avotu sarakstam pirms nosaukuma numuru neliek;
- citātu, skaitlisko datu, attēlu, tabulu, formulu u. c. izmantošana (pārstāstot tās) **obligāti** jānorāda **atsaucē**.

Daļu, nodaļu un apakšnodaļu **nesāk** un **nepabeidz** ar tabulu, attēlu, formulu vai apakšpunktu uzskaitījumu. Daļu, nodaļu un apakšnodaļu ievaddaļā vispirms ir autora teksts un tikai pēc tam, ja nepieciešams, ilustratīvais materiāls, kā arī paskaidrojošais teksts un darba autora veiktā analīze. Tas pats attiecas arī uz daļu, nodaļu un apakšnodaļu beigu daļu.

2.2. Tabulas noformēšana

Lai darbs būtu pārskatāms, izmantoto skaitlisko informāciju ieteicams izvietot tabulās. Tomēr darbu nevajadzētu pārblīvēt ar skaitlisko materiālu, jo nevajadzīgi skaitļi apgrūtina darba izpratni. Skaitliskais materiāls, kas ievietots tabulās vai attēlots grafiski, darbā jāskaidro un jāanalizē, tekstā jābūt norādei uz tabulu. Dažkārt tabulas izmanto arī teksta pārskatāmai strukturēšanai.

Katrai **tabulai** jābūt kārtas numuram daļas ietvaros. Tabulas numurē ar arābu cipariem, numuru rakstot virs tabulas labajā pusē. Vārdu “tabula” raksta ar mazajiem burtiem. Pierakstā “2.1. tabula” pirmais cipars nozīmē daļas numuru, otrais – tabulas kārtas numuru darba otrajā daļā.

Katrai tabulai formulē tās saturam atbilstošu nosaukumu (virsrakstu). Nosaukumu raksta virs tabulas (zem tabulas kārtas numura). Tabulas nosaukumu raksta ar mazajiem burtiem, lielo sākuma burtu, **bez punkta** nosaukuma beigās.

Ja tabula aizgūta no literatūras vai citiem avotiem, aiz virsraksta iekavās **jābūt atsaucei**.

Piemērs

Labajā malā
Bez atstarpes → 2.1. tabula

Bez atstarpes
Centrēts
→

RTU IEVF ārzemju studentu skaita izmaiņas 2020.–2025. gadā (IEVF pārskats, 2025)

Gads	Kopējais	Tajā skaitā		Studentu kopskaitā	
	studentu skaits	pilna laika studenti	apmaiņas studenti	pilna laika studenti, %	apmaiņas studenti, %
1	2	3	4	5	6

↑↓ Tukša rinda

Tabulas saturu sadala kolonnās un rindās, kurām dod nosaukumus. Tabulas, kolonnu un rindu nosaukumiem jābūt precīziem, iespēju robežās jāsniedz atbildes uz jautājumiem: kas, kur, kad? Pēc nepieciešamības jānorāda mērvienības. Tabulā rindas un kolonnas nosaukumrakstāmi ar lielo burtu; apakšnosaukumi, ja tie veido teikumu ar ailes nosaukumu, rakstāmi ar mazo burtu, ja tie ir patstāvīgi, apakšnosaukumu sāk ar lielo burtu.

Ja tabulu pārnes nākamajā lapā, kā arī ērtākai datu analīzei, kolonnas numurē ar cipariem. Ja tabula ievietota vienā lapā, kolonnu numerāciju var nelietot.

Pārnesot tabulu nākamajā lapā, vispirms raksta “2.1. tabulas turpinājums”, norādot tās numuru, pēc tam atkārtoti tabulas kolonnu numerāciju.

Piemērs

Labajā malā → 2.1. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5	6

↑↓ Tukša rinda

Atsaucoties uz tabulu, tekstā norāda tās numuru vai iekavās lieto vārda “tabula” saīsinājumu “tab.”.

Piemērs

Ārzemju studentu skaita dinamika RTU IEF ir apskatāma 2.1. tabulā.

vai

RTU IEF pēdējo piecu gadu laikā ir vērojams ārzemju studentu skaita pieaugums (2.1. tab.).

Darbā tabulas pēc iespējas ievieto tūlīt pēc pirmās norādes uz tām tekstā. Turklāt jācenšas tabulas ievietot tā, lai tās būtu ērti pārskatāmas. Lielas tabulas, kas aizņem vairāk nekā 2/3 no lapas, jāliek pielikumos, atsaucoties uz tām un analizējot tās tekstā. Izņēmuma kārtā var izmantot lielākas tabulas, saskaņojot to ar darba vadītāju. Tabulu lapā centrē.

Tabulā ieteicams izvairīties no lieliem skaitļiem. Lietderīgi lietot palielinātas mērvienības (piemēram, 1000 000 gab. vietā lieto 1000 tūkst. gab. vai 1 milj. gab.). Aiz komata nevajadzētu atstāt vairāk par diviem cipariem, ja tas nav īpaši nepieciešams.

Darbā izmantojamas standartizētas mērvienības un to apzīmējumi. Ja visi tabulas dati izteikti vienā mērvienībā, to var norādīt iekavās tabulas virsrakstā. Ja tabulas dati izteikti dažādās mērvienībās, tās norāda atsevišķā kolonnā vai arī pie kolonnas nosaukumiem, atdalot ar komatu.

Tabulā tekstam jābūt ar atstarpi starp rindām (**Line Spacing**) 1 (**Single**). Lielām tabulām ieteicams samazināt burtu izmēru līdz **10 punktiem**.

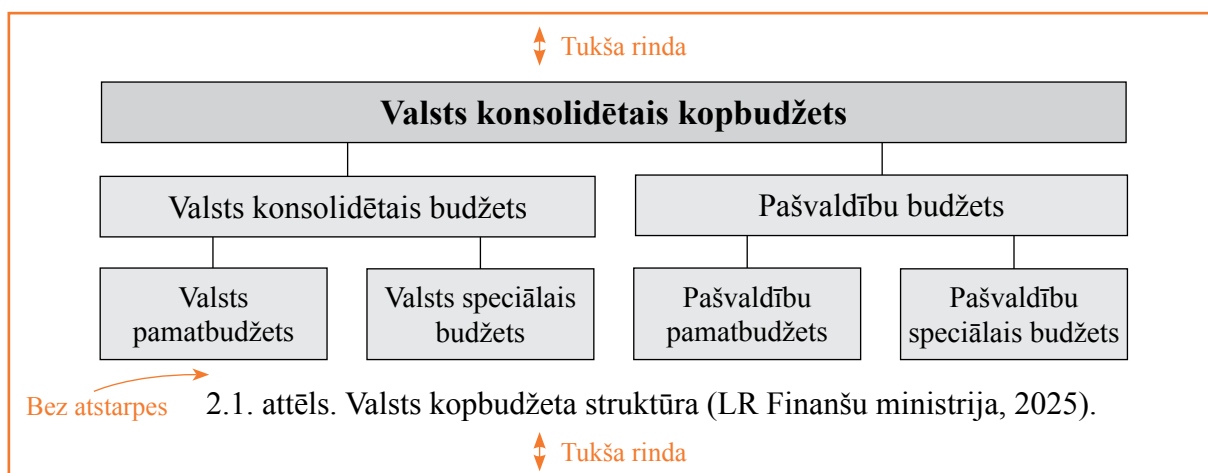
2.3. Attēla noformēšana

Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, grafikus, fotogrāfijas, logo u.c. – sauc par **attēliem**. Attēliem ir tieši jāattiecas uz darba pamattekstā aplūkotajiem jautājumiem, un to skaitu nevajadzētu pārspīlēt. Protams, darbam jāizskatās kompetenti un profesionāli, tomēr ilustrācijām darbā ir pakārtota nozīme, salīdzinot ar problēmas iztirzājumu. Attēli jāveido kā palīgmateriāls interesentiem, kas palīdz labāk izprast veikto analīzi.

Attēlus numurē, izmantojot arābu ciparus, daļas ietvaros. Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, ko raksta zem tā (vienā rindā ar numuru). Attēla nosaukumu raksta ar maziem burtiem un lielo pirmo burtu, liekot punktu nosaukuma beigās.

Piemērā redzams 2.1. attēls, kur pirmais attēla numura cipars (2) nozīmē daļas numuru, otrais cipars (1) – attēla kārtas numuru šajā daļā, konkrētajā piemērā – darba otrajā daļā.

Piemērs

Attēlus ievieto darbā tūlīt pēc norādes uz tiem tekstā, tiem jābūt centrētiem. Atsaucoties uz attēlu, tekstā norāda tā numuru vai iekavās lieto vārda “attēls” saīsinājumu “att.”, norādot tā numuru.

Piemērs

Latvijas Republikas kopbudžeta struktūra parādīta 2.1. attēlā.

vai

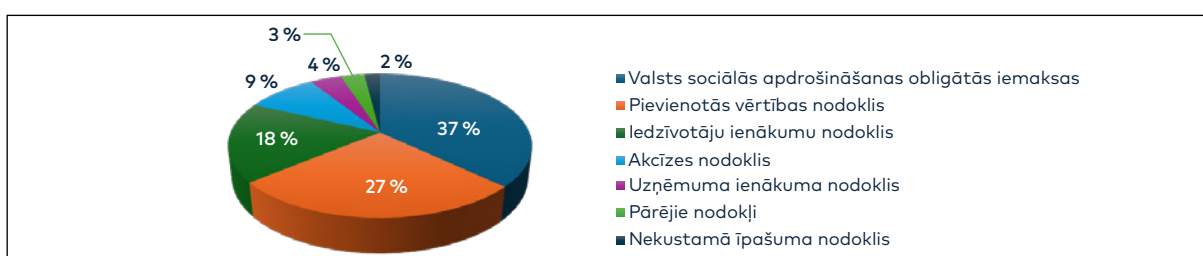
Latvijas Republikas kopbudžetu veido valsts konsolidētais budžets un pašvaldību budžets (2.1. att.).

Ja tabulu vai attēlu darba autors veido pats, pie tabulas/attēla tas jānorāda (2.2. tab.).

2.2. tabula

Nosaukums (autora veidots)

Ja autors ir veidojis vienotu tabulu/attēlu, izmantojot dažādus avotus, atsaucē jānorāda arī izmantotie avoti (2.2. att.).

2.2. attēls. Nosaukums (autora veidots, izmantojot LR Finanšu ministrija, 2025).

Lielus attēlus, kas aizņem vairāk nekā 2/3 no lapas, jāliek pielikumos, atsaucoties uz tiem un analizējot tos tekstā. Attēlus ievieto tā, lai tos varētu aplūkot, nepagriežot darba lapas. Izņēmuma kārtā, saskaņojot to ar darba vadītāju, var izmantot lielākus attēlus, attēlu novietojot horizontāli un aizņemot visu lapu. Attēlos sniegtā informācija jāanalizē, divi attēli nevar sekot viens aiz otra bez attēlā atspoguļotās informācijas analīzes.

Attēlos teksta atstarpe starp rindām (*Line Spacing*) ir **1 (Single)**. Informācijai attēlā jābūt valsts valodā, izņēmumi ir fotogrāfijas, kas jāsaņem ar darba vadītāju vai metodisko konsultantu. Lieliem attēliem ieteicams samazināt burtu izmēru līdz **10 punktiem**. Attēliem, kas aizgūti no literatūras vai citiem avotiem, aiz nosaukuma **obligāti jāsniedz atsauce** uz oriģinālo avotu.

2.4. Formulas noformēšana

Darbā izmantotās **formulas** numurē, izmantojot arābu ciparus, daļas ietvaros. Formulas numuru raksta lapas labajā pusē centrēti pret formulas horizontālo asi un iekļauj iekavās.

Formula ir teikuma neatņemama sastāvdaļa. Aiz tās jāliek tāda pieturzīme, kāda ir nepieciešama teikumā (komats, semikols, punkts utt.). Pieturzīme jāliek formulu redaktora vidē.

Piemērs

Uzņēmuma kopējo likviditāti aprēķina pēc 2.1. formulas (Krogzeme, 2013):

$$\text{Kopējā likviditāte } L_1 = \frac{\text{Apgrozāmie līdzekļi}}{\text{Īstermiņa saistības}} \quad (2.1)$$

↑ Tukša rinda

Formulā ietilpstošajiem simboliem jābūt atšifrētiem eksplikācijā (formulas skaidrojumā), ko raksta tūlīt aiz formulas un tās numura, pirmo rindiņu sākot ar vārdu “kur”. To raksta lapas kreisajā malā, kolu aiz tā neliek.

Formulas skaidrojumā obligāti norāda katra lieluma mērvienību, to atdalot ar komatu. Viena un tā paša lieluma mērvienībai visa darba ietvaros jābūt nemainīgai.

Piemērs

Procesa darbības indeksu var aprēķināt, izmantojot 2.2. formulu (Orlovska, 2012):

$$C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}, \quad (2.2)$$

kur C_p – procesa darbības indekss;
 USL – augšējā specifikācijas robeža, mm;
 LSL – apakšējā specifikācijas robeža, mm;
 σ – procesa standartnovirze, mm.

↕ Tukša rinda

Atsaucoties uz formulu, tekstā norāda tās numuru.

Darbā izmantotajām formulām **obligāti** sniedz attiecīgās **atsauces** uz avotu, kurā tās publicētas.

2.5. Atsauces noformēšana

Rīgas Tehniskajā universitātē ir apstiprināts “Akadēmiskā godīguma kodekss”, kura mērķis ir stiprināt akadēmisko kultūru un godīgumu RTU akadēmiskajā vidē, skaidrot akadēmiskā godīguma jēdzienu un ar to saistīto rīcību, definēt galvenās procedūras akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšanā.

Burtiska izmantoto **avotu pārrakstīšana bez atsaucēm nav pieļaujama** un ir kvalificējama kā autortiesību pārkāpums. Nav pieļaujama arī darba veidošana, pārrakstot tekstu fragmentus no viena vai vairākiem literatūras un citiem avotiem pēc kārtas, ja darba autors neveic šo tekstu fragmentu salīdzināšanu un analīzi vai neizsaka savu novērtējumu un secinājumus par tiem. Jebkurā gadījumā citētā vai pārrakstītā teksta apjoms nedrīkst būt pārsvarā pār darba autora rakstīto.

Atsauces var pierakstīt divējādi, taču **vienā darbā** var lietot **tikai vienu** atsauces variantu.

1. variants – tekstā iekavās norāda autora (autoru) uzvārdu, ar pirmo skaitli apzīmējot izmantotā avota publicēšanas gadu, ar otro – lappusi šajā avotā (ja iespējams).

Ja atsauce ir uz vairākiem avotiem, norādes atdala ar semikolu.

Ja avotam, uz kuru tiek dota atsauce, ir divi autori, jānosauc abi. Ja vairāk nekā divi autori, jānosauc pirmais autors, tālāk norādot u.c.

Piemērs

(Jurušs u. c., 2021)

2. variants – attiecīgās lapas apakšā (zem svītras) norādot autora (autoru) uzvārdu un iniciāļus, darba nosaukumu, izdošanas vietu, izdevniecību, izdošanas gadu, lappusi. Atsauces numurē katrā lapā atsevišķi, sākot ar 1, vai nepārtraukti visa darba gaitā (no 1 līdz ...). Zemsvītras atsauces atstarpe starp rindinām ir *Single*.

Piemērs

¹ Jurušs, M. (2021). *Nodokļu plānošana Latvijā un starptautiskā vidē*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Ja vienā lapā ir vairākas atsauces uz vienu un to pašu darbu, tad pirmajā atsaucē dod pilnu bibliogrāfisku aprakstu, nākamajā lieto vārdu “Turpat”, norādot avota lappuses numuru (ja iespējams).

Piemērs

¹ Jurušs, M. (2021). *Nodokļu plānošana Latvijā un starptautiskā vidē*. Rīga: RTU Izdevniecība.

² Turpat, 55. lpp.

Precīzi citēts teksts rakstāms pēdiņās, un atsauce tiek ievietota tekstā pie citētā autora uzvārda vai citāta beigās aiz pēdiņām (pirms pieturzīmes).

Citu autoru **domu atstāstījumu** pēdiņās neliek, tam jābūt objektīvam un bez kropļojumiem. Atsauce tiek izvietota tekstā pie minētā autora uzvārda vai teikuma beigās pirms pieturzīmes. Ja atsauce attiecas uz vairākiem teikumiem vai rindkopu, to ievieto aiz pārstāsta pēdējā teikuma (pēc pieturzīmes).

Skaitliskais materiāls, kas dažādu datu, aprēķinu un tabulu veidā aizgūts no uzņēmumu statistiskajiem ziņojumiem, npublicētiem avotiem u. tml. un tiek izmantots darbā, arī norādāms atsaucē, minot datu avotu (avotus). Tas noformējams atbilstoši literatūras un avotu noformēšanas norādījumiem (**5. pielikums**). Ja darbā iekļauti autora aprēķini, atsaucē jānorāda datu avots, kurā meklējami aprēķinos izmantotie skaitliskie dati.

Citvalodu īpašvārdu rakstība un lietošana latviešu valodā

Rakstot studiju vai noslēguma darbu un izmantojot dažādus literatūras avotus, nereti rodas vajadzība citēt vai atsaukties uz ārzemju literatūras avotiem, iestādēm, organizācijām vai autoriem. Šādās reizēs jāievēro dažas būtiskākās valodas normas.

Latviešu valodā angļu autoru vārdus un uzvārdus parasti atveido, ievērojot latviešu valodas fonētiku un gramatiku (Ministru kabineta 2004. gada 2. marta noteikumi [Nr. 114](#) “Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”). Tomēr ir vairāki principi, kas jāņem vērā. **Personvārdus visbiežāk latvisko** – vārdi tiek pielāgoti latviešu valodas izrunai un rakstībai, piemēram:

William Shakespeare → Viljams Šekspīrs;

Charles Dickens → Čārlzs Dikenss;

George Orwell → Džordžs Orvels.

Ja nav zināma konkrētā personvārda rakstība latviešu valodā, to var pārbaudīt **Latviešu valodas aģentūras (LVA)** vietnē vai **Latvijas Nacionālajā terminoloģijas portālā**, vai vadīties pēc līdzīgiem piemēriem.

Lai pareizi latviskotu kādu personvārdu, ieteicams izmantot Latviešu valodas aģentūras izstrādāto lietotni **“Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā”** (www.personvarduatveide.lv).

2.3. attēls. Lietotne “Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā”.

Studiju un noslēguma darbos angļu **īpašvārdu pierakstam jābūt konsekventam** un atbilstošam akadēmiskās rakstības prasībām. Īpašvārdu pieraksts studiju un noslēguma darbos tikai angļu valodā (t.i., nelatviskojot) pieļaujams atsevišķos gadījumos ar darba vadītāja saskaņojumu. Šajā gadījumā īpašvārdus visā darbā raksta slīprakstā.

Ieteicamie principi

1. Personvārdi

- **Latviskota forma** – ja personvārds ir iesakņojies latviešu valodā (piemēram, literatūras klasiķi, vēsturiski personāži), to atveido latviskojot.
- **Oriģinālforma** – ja vārds nav plaši pazīstams latviskotā veidā (piemēram, mūsdienu zinātnieki, rakstnieki, politiķi), to saglabā oriģinālrakstībā.

Ieteikums. Ja iespējams, latviskoto personvārdu papildina ar oriģinālrakstību, lietojot iekavās, pirmajā minēšanas reizē, piemēram:
 “Pēc Džordža Orvela (*George Orwell*) domām..”

2. Vietvārdi

- **Latviskotās formas** lieto labi zināmiem ģeogrāfiskiem nosaukumiem.
- **Oriģinālforma** saglabājama mazāk zināmiem vietvārdiem, ja tiem nav pieņemta latviskota versija.

3. Organizāciju un iestāžu nosaukumi

- Ja iespējams, lieto oficiālo nosaukumu latviešu valodā.:
 - Apvienoto Nāciju Organizācija (*United Nations, UN*);
 - Eiropas Komisija (*European Commission*).
- Ja oficiāls tulkojums nav pieejams, nosaukumu atstāj oriģinālvalodā:
 - *The New York Times*;
 - *Google Scholar* (akadēmiskais meklētājs, kuru latviešu valodā parasti netulko).

4. Atsauces un bibliogrāfija

Literatūras sarakstā un atsaucēs autoru vārdus un nosaukumus **jāraksta oriģinālvalodā**, piemēram:

| Orwell, G. (1945). *Animal Farm: A Fairy Story*. London: Secker & Warburg.

Savukārt tekstā var izmantot atveidi latviešu valodā:

| “Kā raksta Džordžs Orvels (1945), totalitārisma ideoloģija..”

5. Konsekvence

Neatkarīgi no izvēlēta principa svarīgi to lietot **visā darbā vienādi**.

Ieteikums. Šaubu gadījumā var būt noderīgi šādi resursi: **Latviešu valodas aģentūras** (www.valoda.lv) vietnes materiāli un konsultācijas (www.lva.lv), **Latvijas Nacionālais terminoloģijas portāls** (www.termini.gov.lv) vai **LU Terminoloģijas komisijas resursi** (www.akadterm.lv).

Mākslīgā intelekta lietojums akadēmiskajos darbos

Mākslīgā intelekta (MI) izmantošana augstākajā izglītībā sniedz ievērojamas priekšrocības un ieguvumus studējošajiem, mācībspēkiem un administratīvajam personālam. Tomēr viens no būtiskākajiem izaicinājumiem ir akadēmiskā godīguma saglabāšana. *ChatGPT* un citi MI risinājumi kļūst arvien plašāk pieejami un var kalpot kā atbalsta rīki, tomēr galvenais princips paliek nemainīgs – studējošajiem pašiem ir jābūt savu darbu autoriem, ievērojot akadēmiskā godīguma principus. MI rīku izmantošana studiju procesā ir pieņemama, ja tie kalpo kā palīglīdzekļi, kas palīdz studējošajiem padziļināt izpratni, attīstīt prasmes un uzlabot mācīšanās pieredzi. Taču, ja šie rīki tiek izmantoti kā mācīšanās procesa aizstājēji un studējošie deleģē uzdevumu izpildi MI, nevis patstāvīgi apgūst nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences, šāda rīcība neatbilst akadēmiskā godīguma principiem (Puriņa-Biezā u. c., 2024).

Piemērs

Mākslīgais intelekts var palīdzēt gan informācijas meklēšanā, gan ideju strukturēšanā (*OpenAI*, 2025).

Gadījumi, kad MI izmantošana ir pieļaujama

- ✓ Pētījuma strukturēšanai un ideju ģenerēšanai.
- ✓ Literatūras meklēšanai.
- ✓ Datu vizualizācijai u. tml.

3. Izmantotās literatūras un avotu saraksta noformēšana

Veidojot **izmantotās literatūras un avotu sarakstu**, jāievēro bibliogrāfijā pieņemtie avotu noformēšanas nosacījumi. Avotus apraksta tajā valodā, kādā tie sarakstīti, tos sarindojot **alfabētiskā secībā** pēc autora uzvārda vai darba (materiāla) nosaukuma pirmā burtā. Sarakstā jānorāda visi darbā izmantotie informācijas avoti alfabēta secībā (**5. pielikums**). Avoti atsaucēs ir jānorāda oriģinālvalodā. Ja dota atsauce uz avotu, kas publicēts citā valodā (izņemot latviešu vai angļu), piemēram, arābu, ķīniešu, tas jāpārtulko latviešu vai angļu valodā.

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā jāliek kopējais lappušu skaits tikai zinātniskajiem rakstiem žurnālos. Saīsinājums, tāpat kā pats avots, jālieto avota oriģinālvalodā.

Piemērs

40 lpp. vai 40 p.

Literatūras un avotu sarakstu veido, izmantojot intervālu starp viena avota apraksta teksta rindām (**Line Spacing**) **1 (Single)**, attālums starp avotiem ir 6 pt atstarpe (**Spacing**).

3.1. Grāmatas

Ziņas par grāmatām (monogrāfijas, mācību grāmatas, rokasgrāmatas, promocijas darbu kopsavilkumi utt.) jānorāda šādi. Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Izdošanas gads iekavās). *Grāmatas nosaukums (slīprakstā)*. Izdevums (ja nepieciešams). Izdošanas vieta: Izdevējs. Punkts beigās.

Elektroniskai grāmatai tiek pievienota arī norāde: Pieejams: <URL>.

Atsauce uz viena autora grāmatu

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Profesionālās kompetences ietvarstruktūra un ar to saistītais pārbaudes mehānisms ir cieši saistīts gan ar iesaistīto pušu vajadzībām, gan arī sertificēšanas procesā veicamajām darbībām un lietotajām vadības metodēm, no kā ir atkarīgs arī procesa rezultāts (Kavosa, 2024).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Kavosa, M. (2024). *Personu sertificēšana un tās pilnveides risinājumi Latvijā: promocijas darbs*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Citi piemēri

Jurušs, M. (2019). *Nodokļi*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Bikse, V. (2020). *Makroekonomika*. 2. izdevums. Liepāja: LiePA.

Ciemleja, G. (2022). *Finanšu pārskati*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Mulder, N. (2022). *The Economic Weapon: the rise of sanctions as a tool of modern war*. London: Yale University Press.

Goetsch, D. L. (2019). *Occupational safety and health for technologists, engineers, and managers* (9th ed.). Pearson.

Atsauce uz 2–3 autoru grāmatu

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Konkurences stratēģiskos variantus uzņēmējdarbības vienības līmenī izstrādā, nosakot konkurences priekšrocību pamatus, izpētot tirgus un patērētājus, kā arī uzņēmuma stratēģiskās iespējas (Kočanova u. c., 2013).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Kočanova, R., Geipele, I., Niedrīte, V. (2013). *Stratēģiskās vadīšanas sistēma organizāciju ilgtspējīgai attīstībai: zinātniskā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Citi piemēri

Ščeuļovs, D., Plēgmanis, N. (2022). *Atspēriena punkts veiksmīgai uzņēmējdarbībai*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Sloman, J., Garratt, D. (2019). *Essentials of economics*. (9th ed.). Harlow, England, New York : Pearson.

Atsauce uz grāmatu, kurai ir vairāk nekā trīs autori

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Noteicošais faktors iedzīvotāju skaita izmaiņās gan pilsētās, gan laukos ir sociāli ekonomiskās attīstības atšķirības, kādas veidojas starp pilsētām un reģionu lauku teritorijām (Vanags u. c., 2012).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Vanags, J. u.c. (2012). *Pilsētu un reģionu attīstības mijiedarbības sociāli ekonomiskie aspekti: zinātniski lietīšķā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība.

Citi piemēri

Kuster, J. et al. (2023). *Project Management Handbook*. Second Edition. Berlin: Springer.

Ja izmantotā grāmata ir rakstu krājums vai vairāku autoru kolektīvs darbs, to iekļauj sarakstā pēc tās nosaukuma pirmā burtā. Turklāt aiz nosaukuma jānorāda: “.. redakcijā”.

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Simtam pāri. Viedā Latvija. (2018). A. Mukānes redakcijā. Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmija.

Nekustamais īpašums un ekonomikas attīstība: zinātnes un prakses sinerģija: zinātniskā monogrāfija. (2019). S. Geipeles un R. Kočanovas redakcijā. Rīga: RTU Izdevniecība.
Pieejams: <https://dom.lndb.lv/data/obj/757249.html>.

Tiesības uz īpašumu. (2023). M. Strautiņas redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra.

The Risk Management Handbook (2023). Edited by D. Hillson. London: KoganPage.

3.2. Zinātniskie raksti un tēzes

Ziņas un atsauces par rakstiem zinātniskos žurnālos jānorāda šādi. Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Publikācijas gads iekavās). Raksta nosaukums. *Izdevuma nosaukums (slīprakstā)*, sējums, raksta apjoms (lapaspuses no–līdz).

Atsauce latviešu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Realizējot sociāli atbildīgu stratēģiju vai īstenojot kopīgās vērtības radīšanas pieeju, uzņēmumiem ir ne tikai jādefinē savā darbībā iesaistītās grupas, bet arī jāatrod metodes, kas palīdzētu strādāt ar šīm grupām maksimāli efektīvi gan uzņēmuma, gan sabiedrības interesēs (Nikitina, *et al.*, 2023, 565. pp.).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Nikitina, T., Licznarska, M., Ozolina-Ozola, I., & Lapina, I. (2023). Individual entrepreneurial orientation: Comparison of business and STEM students. *Education + Training*, 65 (4), 565–586. <https://doi.org/10.1108/ET-07-2021-0256>.

Atsauce angļu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Nepietiekamas investīcijas mājokļu uzturēšanā un uzlabošanā Latvijas politikas plānošanas dokumentos ir minētas kā viena no būtiskākajām problēmām, kas rada riskus dzīvojamā fonda atbilstības energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtojuma standartiem mērķa sasniegšanai (Amoliņa *et al.*, 2025, p. 39).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Amoliņa, I., Kundziņa, A., Geipele, I., Hoeller, K., Rajkiewicz, A., Auders, M. (2025). Regulation and Organisation of Housing Management Activities in Germany, Poland and Latvia. *Latvian Journal of Physics and Technical Sciences*, Vol. 62, No. 1, pp. 39.–54.

Citi piemēri

Kreicbergs, T., Šceulovs, D. (2024). A qualitative study of consumer perceptions about masculinity in advertising: content, sentiment, and discourse analysis. *International Journal of Learning and Change*, Vol.16, pp. 664–688.

Brizga, J., Jurušs, M., Šmite-Rože, B. (2024). Impact of the Environmental Taxes on Reduction of Emission from Transport in Latvia. *Global Environmental Politics and International Organizations : The Eurasian and European Experience*, Abington, Oxon: Routledge, 2024. pp. 102–119.

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Akadēmiskā personāla un studiju programmu kvalitāte ir svarīgākie faktori, kuri rada vērtību studentam (Lapina *et al.*, 2016, 275).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Lapina, I., Roga, R., Mūrsepp, P. (2016). Quality of Higher Education: International Students' Satisfaction and Learning Experience. *International Journal of Quality and Service Sciences*, Vol. 8 Iss. 3, pp. 263–278.

Ziņas un atsauces par zinātnisko konferenču rakstiem un tēzēm jānorāda šādi. Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Publikācijas gads iekavās). Raksta nosaukums oriģinālvalodā. *Krājuma un konferences nosaukums, sējums (ja nepieciešams), datums, mēnesis, gads (slīprakstā)*. Pilsēta: Izdevējs, raksta apjoms (lapaspuses no–līdz).

Atsauce latviešu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Risku pārvaldība ir viena no izplatītākajām vadības jomām, kas jāņem vērā, plānojot inovāciju ieviešanu jebkurā plānošanas līmenī, lai gan pastāv vairākas iespējamās kļūdas konkrētos gadījumos inovāciju un risku pārvaldības dzīves cikla atšķirību dēļ (Zariņš, 2024, 46).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Zariņš, Ģ. (2024). Inovāciju plānošana ar riska novērtējuma pasākumu horizonta izaicinājumi atsauksmes sniegšanai. *Rīgas Tehniskās universitātes 65. konference SCEE'2024 "Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship SCEE'2024" rakstu krājums, 2024. gada 14. oktobris*. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 46 lpp.

Atsauce angļu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Neskaidrais nozares attīstības virziens, nestabilais un neparedzamais finansējums, ierobežotā inovāciju kapacitāte normatīvo aktu un dažādu klientu radītu noteikumu dēļ ir būtiski ierobežojumi nākotnes plāniem (Veide, *et al.*, 2025, 563).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Veide, E., Šatrevičs, V., Voronova, I., Greitāne, R. (2025). Development of a Sustainability Strategy for a Road Construction Company in Latvia. In: Environment. Technology. Resources: *Proceedings of the 16th International Scientific and Practical Conference. Vol. 1, Latvia, June 19-20, 2025*, Rezekne, Latvia, pp. 563–569.

Citi piemēri

Judrupa, I., Romanovs, A. (2019). Impact of Universal Basic Income on the Economy of Latvia, Lithuania and Estonia. *Proceedings of the 60th International Scientific Conference of Riga Technical University SCEE'2019 "Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship"*, October 11–12, 2019. Riga: RTU Press, pp. 13–13.

3.3. Interneta avoti

Internetā iegūtos materiālus apraksta kā bibliogrāfiskās norādes elektroniskajiem resursiem. Nepieciešams norādīt arī tālākās no adreses izejošās saites. Bieži vien nav iespējams noteikt izdošanas vietu un izdevēju, tādēļ šie elementi ir ieteicami, un, ja iespējams, tie jānorāda.

Autora(-u) uzvārds, iniciāļi. (Avota publicēšanas gads). *Nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā)* [tiešsaiste]. Izdevējs vai atsaucē avota turētājs, vai mājaslapas nosaukums [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>.

Ja nav iespējams minēt konkrētu autoru, tiek izmantots avota nosaukums.

Nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā) (avota publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai atsaucē avota turētājs, vai mājaslapas nosaukums [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>.

Atsauce latviešu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

Iedzīvotāju skaits pērn samazinājās septiņās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs, starp kurām vislielākais kritums bija Latvijā (par 0,6 % jeb 11,1 tūkstoti) (Centrālās statistikas pārvalde, 2024).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

Latvijā straujākais iedzīvotāju skaita kritums Eiropas Savienībā (2024) [tiešsaiste]. Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapa [skatīts 2024. gada 15. oktobrī]. Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/preses-relizes/24304-demografija-2024?themeCode=ID>.

Atsauce angļu valodā

Darba tekstā tā izskatīsies šādi.

ES Muitas kompetences ietvars (*The EU Customs Competency Framework*) sniegs skaidru un saskaņotu priekšstatu par prasmēm un zināšanām, ko pieprasa muitas speciālistiem Eiropā visos līmeņos un visās prasmju jomās – gan tehniskās, gan netehniskās (TAXUD, 2014).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tā izskatīsies šādi.

Piemērs

EU Competency Framework for the Customs profession (2014) [online]. European Commission Taxation and Customs Union (TAXUD) home page [accessed May 12, 2025]. Available: https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/3ede1597-4dd8-462f-b176-f4433a2e781b_en?filename=cfw_for_public_sector_competency_dictionary_en.pdf

Interneta atsaucis avota noformējums, ja nav iespējams norādīt autoru

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

2. pants. Likuma darbības sfēra

(1) Likums nosaka nodokļu un nodevu veidus un reglamentē nodokļu un nodevu noteikšanas kārtību, to iekasēšanu un piedziņu, nodokļu un nodevu maksātāju (turpmāk – nodokļu maksātāji) un nodokļu un nodevu administrācijas (turpmāk – nodokļu administrācija) tiesības, pienākumus un atbildību, nodokļu maksātāju reģistrācijas kārtību, nodokļu un nodevu jautājumos pieņemto lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta un kredītinformācijas biroja papildu pienākumus fizisko personu datu apstrādē, ja tiek sniegta informācija par fiziskās personas ienākumiem (Par nodokļiem un nodevām, 1995).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Par nodokļiem un nodevām (1995) [tiešsaiste]. LR likums, pieņemts Rīgā 1995. gada 2. februārī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2025. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/33946-par-nodokliem-un-nodevam>.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Ekonomikas ministrijas speciālisti ir sagatavojuši kārtējo Ziņojumu par Latvijas tautsaimniecības attīstību. Pirmais Ziņojums tika izdots 1994. gada septembrī, nākamie kopš 1995. gada – tradicionāli divreiz gadā jūnijā un decembrī. Tāpat kā iepriekšējos ziņojumos arī šajā tiek vērtēta situācija ekonomikā, kā arī prognozētas ekonomikas attīstības perspektīvas (Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi, 2014).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi (2014) [tiešsaiste]. LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 737, pieņemti Rīgā 2014. gada 2. decembrī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2025. gada 31. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=270934>.

Mākslīgā intelekta veidotie avoti

Ja darbā tiek izmantots mākslīgā intelekta (MI) risinājums, studējošais raksturo, kā tas tika izmantots, piemēram, apraksta, kādi vaicājumi, kādas idejas iegūtas, vai tika atspoguļota vizuālā informācija utt.

Ja izmantots ģeneratīvais MI, piemēram, *ChatGPT*, tas būtu jāuzskata par npublicētu avotu. *APA* ieteikums ir to citēt šādi.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Ģeneratīvs mākslīgais intelekts (piemēram, *ChatGPT*) nav klasiskas zinātniskas publikācijas autors. Ja students izmanto MI rīku, tas jānorāda darbā gan tekstā, gan literatūras sarakstā. Mākslīgais intelekts zinātniskajos darbos drīzāk ir “palīgriks ideju ģenerēšanai un strukturēšanai, nevis autoritatīvs zinātniskās informācijas avots” (*OpenAI*, 2025).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

OpenAI (2025). *ChatGPT (GPT-5)* [Lielais valodas modelis]. Atbilde uz jautājumu “[tavs jautājums]”, 24. septembris 2025. <https://chat.openai.com/>.

Interneta avotu atsauces noformējums vairākiem avotiem

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Viens no Valsts ieņēmumu dienesta uzdevumiem ir identificēt noziedzīgus nodarījumus valsts nodokļu un citu noteikto obligāto maksājumu jomā (Valsts ieņēmumu dienesta darbības stratēģija, 2014). Procesa būtisks aspekts, kam jāpievērš uzmanība, ir iedzīvotāju, amatpersonu ienākumu izcelsme. Līdzekļu legalizēšanai nereti tiek izmantotas arī “naudas atmazgāšanas” shēmas. Baltijas pētnieciskais žurnālistikas centrs aktualizējis banku artavu šajā jautājumā (Jenberga un Puriņa, 2016).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Valsts ieņēmumu dienesta darbības stratēģija 2023.–2026. gadam (2023) [tiešsaiste]. Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapa [skatīts 2025. gada 3. februārī]. Pieejams: <https://www.vid.gov.lv/lv/media/17331/download?attachment>.

Jenberga, S., Puriņa, E. (2016). *U.S. Pressures Latvia to Clean Up Its Non-Resident Banks* [online]. Re:Baltica – The Baltic Center for Investigative Journalism [accessed 4 February 2025]. Available at: http://www.rebaltica.lv/en/investigations/dirty_money/a/1316/u_s_pressures_latvia_to_clean_up_its_non-resident_banks.html.

3.4. Standarti

Ziņas par publicētajiem oficiālajiem standartiem un to izmantošanu atsaucēs jānoformē atbilstoši konkrētajam standartam un tā veidam. Jāizmanto standarta oriģinālā versija, nevis cita autora vai autoru pārstāsts par tiem.

Organizāciju vai standartizācijas biroju apstiprināti un internetā publicēti standarti

Standarta nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā) (standarta publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai standarta turētājs, lapaspuses (ja iespējams norādīt) [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Standarts ir balstīts vairākos kvalitātes vadības principos, ieskaitot klienta fokusu, motivāciju un augstākās vadības iesaisti, procesu pieeju un pastāvīgu pilnveidi (ISO 9001:2015, 2015).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

ISO 9001:2015 – Quality management [online]. International Organization for Standardization [accessed 18 March 2025]. Available at: http://www.iso.org/iso/home/standards/management-standards/iso_9000.htm.

Dokumenti, kas izdoti un apstiprināti saskaņā ar likuma vai cita normatīvā akta prasībām

Dokumenta nosaukums oriģinālvalodā (slīprakstā) (dokumenta publicēšanas gads) [tiešsaiste]. Izdevējs vai dokumenta turētājs, lapaspuses (ja iespējams norādīt) [datums, kurā avots skatīts]. Pieejams: <URL>.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Saskaņā ar Standartizācijas likuma (1998) 7. pantu un, ievērojot Ministru kabineta 2021. gada 1. jūnija noteikumu Nr. 346 “Noteikumi par nacionālo standartizācijas institūciju” 2. punktā noteikto, sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas standarts” veic Nacionālās standartizācijas institūcijas funkcijas.

Standarti, kas izdoti grāmatas formā

Standarts, kas apkopots un izdots grāmatā un kam ir zināms autors vai autoru kolektīvs, tiek noformēts atbilstoši grāmatas noformēšanas norādījumiem. Ja standarts ir izdots kā elektroniskā grāmata, to noformē atbilstoši elektroniskās grāmatas noformēšanas paraugam.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Piekļuves kontroles un ceļa nodevu sistēmās arī var izmantot optiskās numuru zīmes atzīšanu (*Williams, 2008*).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Williams, B. (2008). *Intelligent Transport System Standards*. Boston, London: Artech House. 817.

3.5. Uzņēmumu materiāli, intervijas un citi avoti

Rakstot studiju un noslēguma darbus, bieži tiek izmantoti tā sauktie npublicētie materiāli jeb uzņēmumu iekšējās pieejamības materiāli, darba autoru un citu personu veiktās intervijas, augstskolās publiski pieejamie bakalaura, maģistra un citi studiju noslēguma darbi, dažādu semināru un citi materiāli. Šādus materiālus noformē pēc analogijas ar citiem iepriekš apskatītiem materiāliem, tātad – kā grāmatas, žurnālu publikācijas, interneta avotus utt.

Uzņēmuma materiāli

Materiāla nosaukums (gads). Uzņēmuma nosaukums un cita precizējoša informācija (ja attiecināma). Materiāla lappušu skaits.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

SIA “Eiklīda” 2024. gadā ievērojami paplašinājies, par ko liecina visu bilances posteņu pieaugums, atsevišķiem pat ļoti iespaidīgs. Vislielākais kāpums ir vērojams debitoriem aizdotajā naudas daudzumā, kas pieaudzis vairāk nekā 18 reizes – no 1821 EUR līdz 33 230 EUR (Eiklīda, SIA gada pārskats, 2024).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Eiklīda, SIA gada pārskats (2024). SIA Eiklīda grāmatvedības materiāli.

Bakalaura un maģistra darbi, kas ir publiski pieejami augstskolā

Autora uzvārds, iniciāļi. (Gads). *Darba nosaukums (slīprakstā)*. Darba veids. Vieta: Augstskola. Darba apjoms jeb kopējais lappušu skaits.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Lai gan pilsētas zīmola veidošanas koncepts eksistē jau kopš pagājušā gadsimta beigām, joprojām ir neskaidrs, kādu tieši ietekmi un pievienoto vērtību pilsētas zīmols dod pilsētu attīstībai. Pilsētu zīmols ir pilsētas identitātes veidošana, kas savukārt nodrošina lielāku atpazīstamību un priekšrocības investoru un tūristu piesaistē (Laizīte, 2016).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Laizīte, B. (2024). *Pilsētu mārketinga 21. gadsimtā*. Maģistra darbs. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte. 97 lpp.

Intervija

Intervējamā uzvārds, iniciāļi. (Gads, datums, mēnesis). *Intervijas temats/nosaukums (slīprakstā)*. Intervētāja iniciāļi, uzvārds.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

K. Balodis (Intervija, 08.01.2025.) minēja trīs galvenos izaicinājumus, ar kuriem sastopas uzņēmēji Latvijas mazpilsētās, norādot, ka atsevišķi risinājumi bieži ir pašvaldības kompetences ietvaros.

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Balodis, K. (2025. gada 8. janvārī). *Uzņēmējdarbības iespējas mazpilsētās*. (Intervēja I. Odziņa).

Semināru un konferenču izdales un prezentāciju materiāli

Autora uzvārds, iniciāļi. (Gads, datums). *Materiāla nosaukums, veids*. Konferences vai semināra nosaukums.

Darba tekstā tas izskatīsies šādi.

Efektīva muitas risku pārvaldība ir būtisks nosacījums muitas uzdevumu sekmīgai veikšanai un muitas noteikto mērķu sasniegšanai, tostarp valstu ekonomisko un drošības interešu nodrošināšanai un starptautiskās tirdzniecības veicināšanai (Kārliņa-Ādmīne, 2023. gada 12. oktobris).

Izmantotās literatūras un avotu sarakstā tas izskatīsies šādi.

Piemērs

Kārliņa-Ādmīne, S. (2023. gada 12. oktobris). *Riska pārvaldības loma muitas uzdevumu īstenošanā*. Rīgas Tehniskās universitātes 64. starptautiskā zinātniskā konference "Institucionālās spējas un vērtības: pētniecības veicināšana attīstībai".

4. Izmantotās literatūras un avotu saraksta izveide

Izmantotās literatūras un avotu saraksts parasti atrodas darba beigās un norāda avotus, kas ir skatīti vai citēti, veidojot darbu. Programmā *Microsoft Office Word*, sākot no 2007. gada versijas, var automātiski izveidot izmantotās literatūras un avotu sarakstu un veidot atsauces.

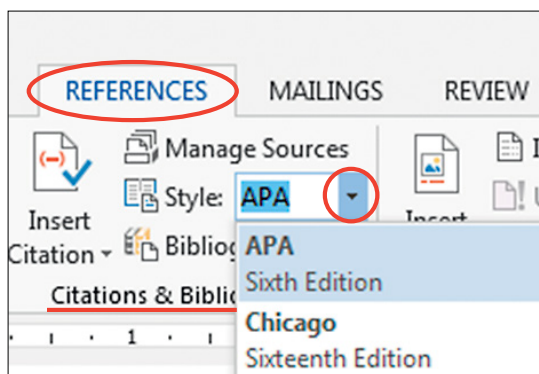
Izveidojot jaunu avotu, visa informācija par avotu tiek saglabāta datorā, lai varētu atrast un izmantot jebkuru izveidoto avotu atkārtoti arī citos studiju darbos.

Pēc izvēles var izmantot citus rīkus literatūras avotu saraksta izveidei, piemēram, *Zotero*, *Mendeley*, *Citavi*, *EndNote*, *RefWorks* u. c.

4.1. Jauna citāta un avota pievienošana dokumentam

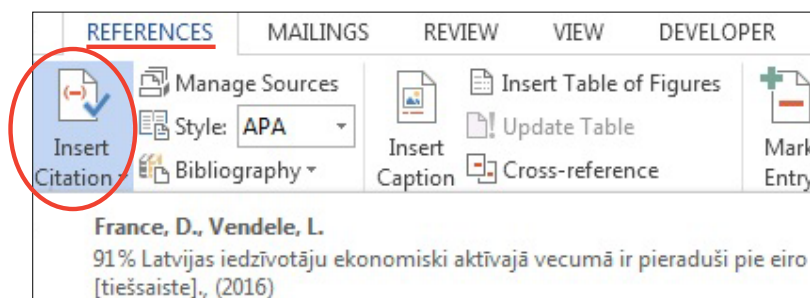
Pievienojot dokumentam jaunu citātu, tiek izveidots arī jauns avots, kas būs redzams izmantotās literatūras un avotu sarakstā.

1. Cilnes **Atsauces** (*References*) grupā **Citāti un bibliogrāfija** (*Citations & Bibliography*) noklikšķiniet uz bultiņas, kas atrodas blakus **Stils** (*Style*). Noklikšķiniet uz stila, ko vēlaties izmantot citātam un avotam. Piemēram, sabiedrisko zinātņu dokumentu citātos un avotos parasti izmanto *MLA* vai *APA* stilu.

4.1. attēls. Stila izvēle.

2. Noklikšķiniet teikuma vai frāzes, ko vēlaties citēt, beigās. Cilnes **Atsauksmes** (*References*) grupā **Citāti un bibliogrāfija** (*Citations & Bibliography*) noklikšķiniet uz **Ievietot citātu** (*Insert Citation*).

4.2. attēls. Atsauces pievienošana.

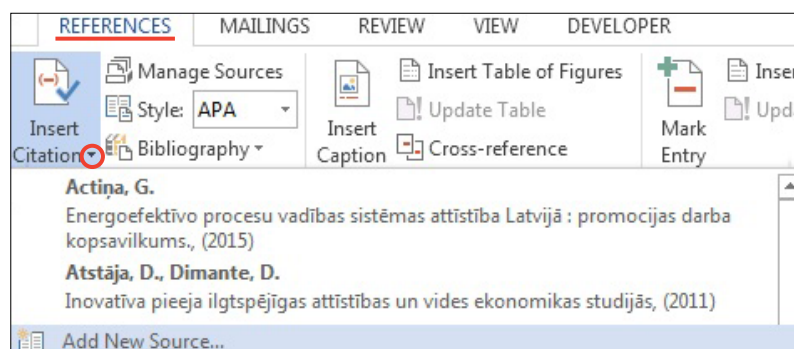
Rezultātā tekstā atsauce izskatīsies šādi:

| (France, Vendele, 2016).

Visās atsaucēs, kur tas iespējams, izmantotās lappuses numurs jāpieraksta manuāli.

4.2. Jauna avota pievienošana

- Lai pievienotu informāciju par jaunu avotu, noklikšķiniet uz **Pievienot jaunu avotu** (*Add New Source*).

4.3. attēls. Jauna avota pievienošana.

- Noklikšķinot uz bultiņu blakus uzrakstam **Avota tips** (*Type of Source*), sāciet aizpildīt avota informāciju. Piemēram, avots var būt grāmata, atskaite vai vietne. Aizpildiet avota bibliogrāfiskā saraksta informāciju.

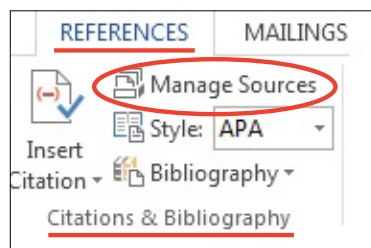
4.4. attēls. Informācija par avotu.

- Lai pievienotu papildu informāciju par avotu, atzīmējiet izvēles rūtiņu **Rādīt visus bibliogrāfijas laukus** (*Show All Bibliography Fields*).

4.3. Avota atrašana

Skatīto un citēto avotu saraksts var izveidoties diezgan garš. Reizēm, izmantojot komandu **Pārvaldības avots**, jāmeklē avots, kas citēts citā dokumentā.

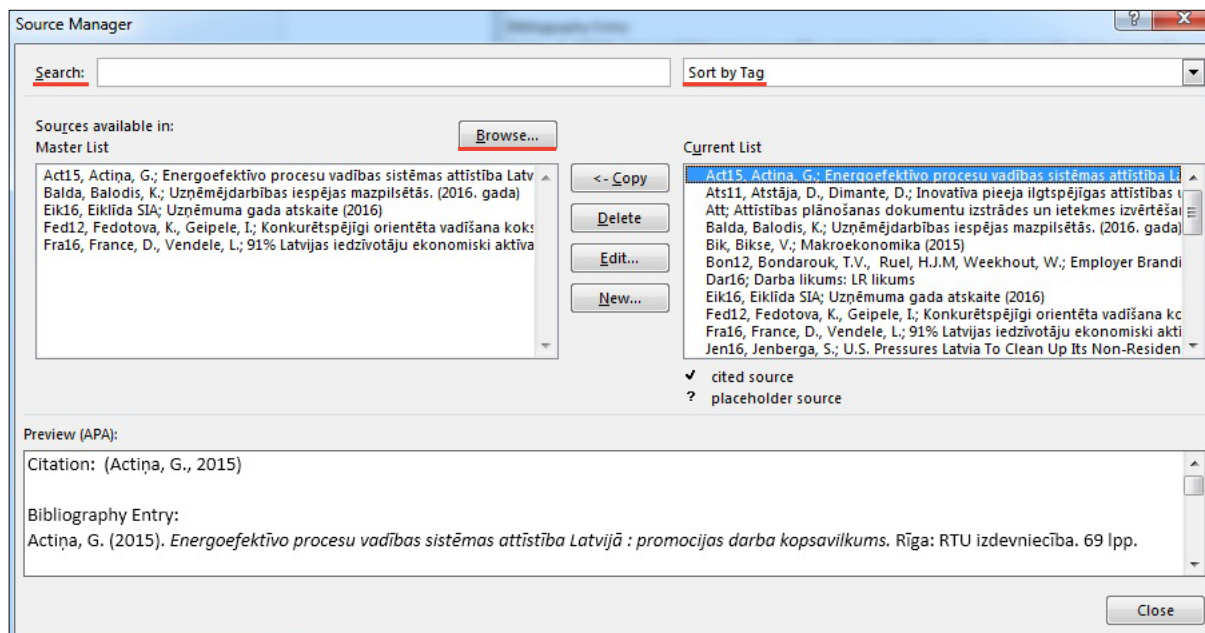
- Cilnes **Atsauces** (*References*) grupā **Citāti un bibliogrāfija** (*Citations & Bibliography*) noklikšķiniet uz **Pārvaldīt avotus** (*Manage Sources*).

4.5. attēls. Avotu pārvaldīšana.

Lai atrastu noteiktu avotu, veiciet kādu no šīm darbībām:

- kārtotāšanas lodziņā (**Sort by ...**) kārtojiet pēc autora, nosaukuma, citāta atzīmes nosaukuma vai gada un pēc tam meklējiet vajadzīgā avota rezultātu sarakstu;
- lodziņā **Meklēt** (*Search*) ierakstiet meklējamā avota nosaukumu vai autoru; saraksts ievērojami sašaurinās, lai atbilstu meklētajam terminam.

4.6. attēls. Avotu meklēšana.

- Dialoglogā **Avota pārvaldnieks** (*Source Manager*) var noklikšķināt uz pogas **Pārlūkot** (*Browse*), lai atlasītu citu pamatsarakstu, no kura dokumentā var importēt jaunus avotus. Piemēram, var izveidot savienojumu ar koplietojamu failu, pētījuma kolēģa datoru, serveri vai vietni, ko lieto universitāte vai pētniecības iestāde.

4.4. Citāta viettura rediģēšana

Iespējams, vēlaties izveidot viettura citātu un vēlāk pilnībā aizpildīt bibliogrāfijas avota informāciju. Visas izmaiņas, ko veicat avotā, automātiski atspoguļojas bibliogrāfijā, ja tā jau ir izveidota. Avota pārvaldniekā blakus viettura avotiem parādās jautājuma zīme.

- Cilnes **Atsauces (References)** grupā **Citāti un bibliogrāfija (Citations & Bibliography)** noklikšķiniet uz **Pārvaldīt avotus (Manage Sources)**.
- Sadaļā **Pašreizējais saraksts (Master List)** noklikšķiniet uz vietturi, ko vēlaties rediģēt.
- Noklikšķiniet uz **Rediģēt (Edit)**.
- Noklikšķinot uz bultiņu blakus uzrakstam **Avota tips (Type of Source)**, sāciet aizpildīt avota informāciju. Piemēram, avots var būt grāmata, atskaite vai vietne.

The screenshot shows the 'Edit Source' window. The 'Type of Source' dropdown menu is open, displaying a list of source types including 'Book', 'Book Section', 'Journal Article', 'Article in a Periodical', 'Conference Proceedings', and 'Report'. The 'Bibliography Fields for APA' section contains several text input fields: 'Author' (empty), 'Title' (filled with 'Energoefektīvo procesu vadības sistēmas attīstība Latvijā : promocijas darba kopsavilkums.'), 'Year' (filled with '2015'), 'City' (filled with 'Rīga'), and 'Publisher' (filled with 'RTU izdevniecība. 69 lpp.'). At the bottom left, the 'Show All Bibliography Fields' checkbox is highlighted with a red circle. Other elements include a 'Tag name' field with 'Act15', 'OK', and 'Cancel' buttons.

4.7. attēls. Avota informācijas rediģēšana.

- Lai pievienotu papildu informāciju par avotu, atzīmējiet izvēles rūtiņu **Rādīt visus bibliogrāfijas laukus (Show All Bibliography Fields)**.

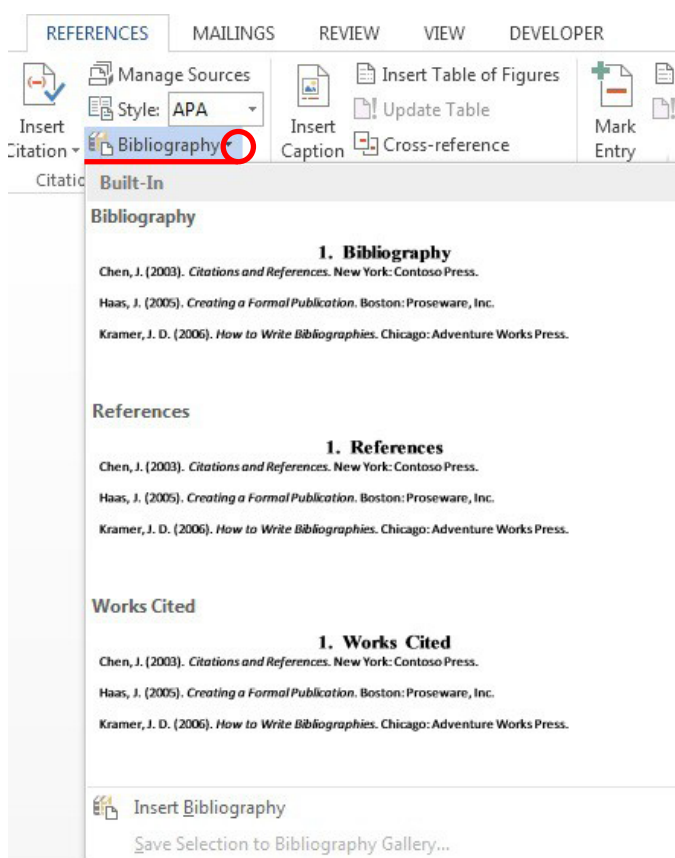
This screenshot shows the 'Edit Source' window with the 'Show All Bibliography Fields' checkbox checked. This action has expanded the form to include more fields. The 'Author' field now includes a 'Corporate Author' checkbox (checked) and the name 'Actiņa, G.'. Other fields include 'Title', 'Year', 'City', 'State/Province', 'Country/Region', 'Publisher', 'Editor', 'Volume', and 'Number of Volumes'. A legend at the bottom indicates that fields marked with a red star (*) are 'Recommended Fields'. The 'Tag name' field still contains 'Act15'.

4.8. attēls. Papildu informācijas pievienošana.

4.5. Saraksta izveide

Izmantotās literatūras un avotu sarakstu var izveidot jebkurā brīdī, kad dokumentā ir ievietots viens vai vairāki avoti. Ja jums nav visa avota aprakstam nepieciešamā informācija, lai izveidotu pilnu citātu, var izmantot viettura citātu un vēlāk aizpildīt avota informāciju.

- Noklikšķiniet vietā, kur vēlaties ievietot izmantotās literatūras un avotu sarakstu. Parasti šis saraksts atrodas dokumenta beigās. Cilnes **Atsauces** (*References*) grupā **Citāti un bibliogrāfija** (*Citations & Bibliography*) noklikšķiniet uz **Bibliogrāfija** (*Bibliography*).

4.9. attēls. Bibliogrāfiskā satura izveide.

- Lai dokumentā ievietotu bibliogrāfisko sarakstu, noklikšķiniet uz iepriekš noteikta bibliogrāfiskā saraksta formāta.

Jautājumi pašpārbaudei

Pirms darba nodošanas students veic paškontroli, atbildot uz vairākiem jautājumiem.

1. Vai darba titullapa ir noformēta atbilstoši metodiskajiem norādījumiem:
 - vai ir norādīts pareizais (saskaņotais un apstiprinātais) darba nosaukums;
 - vai darba vadītāja vārds, uzvārds, zinātniskais grāds un/vai ieņemamais amats ir norādīti precīzi;
 - vai darba izstrādāšanas un iesniegšanas gads ir norādīts pareizi.
2. Vai darbā ir visas metodiskajos norādījumos noteiktās un nepieciešamās sadaļas:
 - anotācija latviešu un angļu valodā, satura rādītājs (ar nosaukumu – Saturs), ievads, pamatdaļa;
 - secinājumi un priekšlikumi, izmantotās literatūras un avotu saraksts, pielikumi.
3. Vai visas darbā nepieciešamās daļas ir iekļautas pareizā secībā, vai darbā nav tukšu vai lieku lapu?
4. Vai darba satura rādītājā dotie daļu, nodaļu un apakšnodaļu nosaukumi atbilst darbā esošajiem?
5. Vai darba daļu, nodaļu un apakšnodaļu numerācija atbilst šo norādījumu prasībām?
6. Vai satura rādītājā ir uzrādīti atbilstošie lappušu numuri?
7. Vai lapā uzrakstītais teksts ir izlīdzināts (*justify*)?
8. Vai ir ievēroti lapu malu izmēri?
9. Vai lapas numurs ir izvietots lapas labajā augšējā stūrī?
10. Vai lapas numuri rakstīti, sākot ar ievaddaļu, vai visas iepriekšējās nenumurētās lapas ir iekļautas kopējā lapu skaitā?
11. Vai darba ievadā ir
 - pamatota darba tēmas aktualitāte;
 - skaidri definēts darba mērķis;
 - noteikti un pamatoti risināmie uzdevumi;
 - noteikti darba temata, mērķa un uzdevumu ierobežojumi;
 - norādītas pētījuma metodes, metodoloģijas un modeļi;
 - noteikts pētījuma periods;
 - noteikts plānošanas periods;
 - uzskaitītas literatūras un avotu grupas?
12. Vai visas darba daļas ir sāktas jaunā lapā?
13. Vai tekstā atsauces ir atbilstoši noformētas?
14. Vai darba daļas ir loģiski saistītas un pabeigtas ar secinājumiem?
15. Vai tekstā ir norādes uz tabulām, attēliem un pielikumiem?
16. Vai visas tabulas, attēli un pielikumi ir pareizi numurēti?
17. Vai visām tabulām, attēliem un pielikumiem ir nosaukumi?
18. Vai attēlos ir precīzi norādīti asu nosaukumi, mērvienības?
19. Vai secinājumos un priekšlikumos ir apkopoti galvenie darba gaitā iegūtie rezultāti un secinājumi?

20. Vai secinājumu un priekšlikumu apjoms ir atbilstošs, vai tie ir skaidri, lakoniski un pamatoti?
21. Vai priekšlikumi ir reāli, īstenojami un skaidri izklāstīti, vai ir norādīts adresāts?
22. Vai izmantotās literatūras un avotu saraksts ir noformēts atbilstoši metodiskajiem norādījumiem, vai tajā ir vismaz minimālais noteiktais avotu skaits?
23. Vai ir pārbaudīta latviešu valodas pareizrakstība un gramatika?
24. Vai darbā nav palikušas neuzmanības kļūdas?

Pielikumi

1. pielikums. Studiju darba titullapas paraugs
2. pielikums. Prakses atskaites titullapas paraugs
3. pielikums. Noslēguma darba titullapas paraugs
4. pielikums. Darba satura rādītāja paraugs (tā nosaukums – Saturs)
5. pielikums. Izmantotās literatūras un avotu saraksta paraugs
6. pielikums. Darba noformējuma saīsinātā versija
7. pielikums. Anotācijas paraugs

Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold*

3 cm

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold*

Studiju darbs

Burtu lielums 18 pt, centrēts, *bold*

Nosaukums

2 cm

2 cm

Burtu lielums 12 pt

Pirmā cikla/Otrā cikla/(profesionālās/akadēmiskās) studiju programmas

“Studiju programmas nosaukums”

____. kursa ____ grupas students(-e)

Vārds Uzvārds _____

Studenta apliecības Nr. _____

Studiju darba vadītājs

Akad. grāds Vārds Uzvārds

Burtu lielums 14 pt

Rīga 2026

2 cm

Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold*

3 cm

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold*

Prakses atskaite

Burtu lielums 18 pt, centrēts, *bold*

Uzņēmuma nosaukums

2 cm

2 cm

Burtu lielums 12 pt

Pirmā cikla/Otrā cikla/(profesionālās/akadēmiskās) studiju programmas

“Studiju programmas nosaukums”

____. kursa ____ grupas students(-e)

Vārds Uzvārds _____

Studenta apliecības Nr _____

Prakses koordinators augstskolā

Zin./akad. grāds Vārds Uzvārds

Prakses vadītājs uzņēmumā

(amats, vārds, uzvārds)

Burtu lielums 14 pt

Rīga 2026

2 cm

The diagram illustrates the layout of a thesis title page. It features a central dashed rectangular box containing the text, surrounded by a light gray border. Red arrows and text specify dimensions and font requirements for each element.

Top Section:

- RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE**
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold* (points to the text)
3 cm (vertical distance from the top border)

Middle Section:

- STUDĒJOŠĀ Vārds UZVārds**
Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold* (points to the text)
- Nosaukums**
Burtu lielums 18 pt, centrēts, *bold* (points to the text)
- Nosléguma darba veids**
2 cm (horizontal distance from the left border)
- 2 cm (horizontal distance from the right border)

Bottom Section:

- Darba vadītājs
Zinātniskais grāds
Vārds Uzvārds
Burtu lielums 12 pt (points to the text)
- Rīga 2026
Burtu lielums 14 pt (points to the text)
2 cm (vertical distance from the bottom border)

Saturs

Burtu lielums 12 pt,
izmanto lielo sākuma burtu un mazos burtus,
tāpat kā darba tekstā lieto intervālu starp rindiņām 1,5

Levads

Before 6 pt
pirms daļu
nosaukumiem

1.

2.

Atkāpe —→
(*Indentation*)
0,5–0,6

→ 2.1.

2.2.

2.3.

3.

4.

4.1.

4.2.

Atkāpe
(*Indentation*)
1,2–1,3 —

1
 2
 3
 4

4.3.

5.

Secinājumi un priekšlikumi

Izmantotās literatūras un avotu saraksts

Pielikumi

Burtu lielums 16 pt, centrēts, *bold*

3 cm

Burtu lielums 12 pt,
Spacing
Single**Izmantotās literatūras un avotu saraksts**Spacing
After
6 pt

1. Amoliņa, I., Kundziņa, A., Geipele, I., Hoeller, K., Rajkiewicz, A., Auders, M. (2025). Regulation and Organisation of Housing Management Activities in Germany, Poland and Latvia. *Latvian Journal of Physics and Technical Sciences*, Vol. 62, No. 1, pp. 39.–54.
2. *Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi* (2014) [tiešsaiste]. LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 737, pieņemti Rīgā 2014. gada 2. decembrī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2015. gada 31. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=270934>.
3. Balodis, K. (2025. gada 8. janvārī). *Uzņēmējdarbības iespējas mazpilsētās*. (Intervēja I. Odziņa).
4. Brizga, J., Jurušs, M., Šmite-Rože, B. (2024). Impact of the Environmental Taxes on Reduction of Emission from Transport in Latvia. *Global Environmental Politics and International Organizations: The Eurasian and European Experience*, pp. 102–119.
5. Ciemleja, G. (2022). *Finanšu pārskati*. Rīga: RTU Izdevniecība.
6. Eiklīda, SIA gada pārskats (2024). SIA Eiklīda grāmatvedības materiāli.
7. *EU Competency Framework for the Customs profession* (2014) [online]. European Commission Taxation and Customs Union (TAXUD) home page [accessed 12 May 2025]. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/3ede1597-4dd8-462f-b176-f4433a2e781b_en?filename=cfw_for_public_sector_competency_dictionary_en.pdf.
8. Goetsch, D. L. (2019). *Occupational Safety and Health for Technologists, Engineers, and Managers*. (9th ed.) New York, Boston: Pearson.
9. *IEVF pārskats “Par studiju virziena pilnveidi 2024./2025. studiju gadā”* (2025). RTU IEVF atskaite par 2024./2025. studiju gada rezultātiem.
10. ISO 9001:2015 – *Quality management* [online]. International Organization for Standardization [accessed 18 March 2025]. Available at: http://www.iso.org/iso/home/standards/management_standards/iso_9000.htm.
11. Jenberga, S., Puriņa, E. (2016). *U. S. Pressures Latvia to Clean Up Its Non-Resident Banks* [online]. Re: Baltica – The Baltic Centre for Investigative Journalism [accessed 4 February 2024]. Available at: http://www.rebaltica.lv/en/investigations/dirty_money/a/1316/u_s_pressures_latvia_to_clean_up_its_nonresident_banks.html.
12. Judrupa, I., Romanovs, A. (2019). Impact of Universal Basic Income on the Economy of Latvia, Lithuania and Estonia. *Proceedings of the 60th International Scientific Conference of Riga Technical University SCEE'2019 “Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship”, October 11–12, 2019*. Riga: RTU Press, pp. 13.
13. Jurušs, M. (2019). *Nodokļi*. Rīga: RTU Izdevniecība.

2 cm

2 cm

2 cm

14. Kavosa, M. (2024). *Personu sertificēšana un tās pilnveides risinājumi Latvijā: promocijas darbs*. Rīga: RTU Izdevniecība.
15. Kārliņa-Ādmīne, S. (2023. gada 12. oktobris). *Riska pārvaldības loma muitas uzdevumu īstenošanā*. Rīgas Tehniskās universitātes 64. starptautiskā zinātniskā konference “Institucionālās spējas un vērtības: pētniecības veicināšana attīstībai”.
16. Kočanova, R., Geipele, I., Niedrīte, V. (2013). *Stratēģiskās vadīšanas sistēma organizāciju ilgtspējīgai attīstībai: zinātniskā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība.
17. Kuster, J. et al. (2023). *Project Management Handbook*. Second Edition. Berlin: Springer.
18. Laizīte, B. (2024). *Pilsētu mārketinga 21. gadsimtā*. Maģistra darbs. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte.
19. Lapina, I., Roga, R., Mūrsepp, P. (2016). Quality of higher education: International students' satisfaction and learning experience. *International Journal of Quality and Service Sciences*, Vol. 8, Iss. 3, pp. 263–278.
20. *Latvijas Nacionālā standartizācijas institūcija Par Mums* [tiešsaiste] Latvijas Nacionālā standartizācijas mājaslapa. [skatīts 2025. gada 13. martā]. Pieejams: <https://www.lvs.lv/page?slug=par-mums>.
21. *Latvijā straujākais iedzīvotāju skaita kritums Eiropas Savienībā* (2024) [tiešsaiste]. Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapa [skatīts 2024. gada 15. oktobrī]. Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/preses-relizes/24304-demografija-2024?themeCode=ID>.
22. Mulder, N. (2022). *The Economic Weapon: the rise of sanctions as a tool of modern war*. London: Yale University Press.
23. *Nekustamais īpašums un ekonomikas attīstība: zinātnes un prakses sinerģija: zinātniskā monogrāfija* (2019). S. Geipeles un R. Kočanovas redakcijā. Rīga: RTU Izdevniecība. Pieejams: <https://dom.lndb.lv/data/obj/757249.html>.
24. Ņikitina, T., Licznarska, M., Ozoliņa-Ozola, I., Lapiņa, I. (2023). Individual Entrepreneurial Orientation: Comparison of Business and STEM Students. Education + Training. *Ekonomikas un uzņēmējdarbība*, Nr. 4, 2023, 565–586. lpp.
25. OpenAI (2025). *ChatGPT (GPT-5)* [Lielais valodas modelis]. Atbilde uz jautājumu “[tavs jautājums]”, 24. septembris 2025. <https://chat.openai.com/>.
26. *Par nodokļiem un nodevām* (1995) [tiešsaiste]. LR likums, pieņemts Rīgā 1995. gada 2. februārī, Latvijas Vēstnesis, interneta vietne Likumi.lv [skatīts 2025. gada 20. janvārī]. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/33946-par-nodokliem-un-nodevam>.
27. Puriņa-Biezā, K. E., Ozoliņa, L., Anohina-Naumeca, A., Jansone-Ratinika, N., Strods, R., Blese, I., Žuga, B., Koka, R., & Sīlis, M. (2024). *Mākslīgais intelekts augstākajā izglītībā: Vadlīnijas*. Rīgas Stradiņa universitāte. https://doi.org/10.25143/MI-augstakaja-izglitiba_RSU-2024.

28. *Simtam pāri. Viedā Latvija* (2018). A. Mukānes redakcijā. Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmija.
29. Sloman, J., Garratt, D. (2019). *Essentials of economics* (9th ed.) Harlow, England, New York: Pearson.
30. Ščeulovs, D., Plēgmanis, N. (2022). *Atspēriena punkts veiksmīgai uzņēmējdarbībai*. Rīga: RTU Izdevniecība.
31. *The Risk Management Handbook* (2023). Edited by D. Hillson. London: Kogan Page.
32. *Tiesības uz īpašumu* (2023). M. Strautiņas redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra.
33. *Valsts ieņēmumu dienesta darbības stratēģija 2023.-2026. gadam* (2023) [tiešsaiste]. Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapa [skatīts 2025. gada 3. februārī]. Pieejams: <https://www.vid.gov.lv/lv/media/17331/download?attachment>.
34. Vanags, J. u. c. (2012). *Pilsētu un reģionu attīstības mijiedarbības sociāli ekonomiskie aspekti: zinātniski lietišķā monogrāfija*. Rīga: RTU Izdevniecība.
35. Zariņš, Ģ. (2024). Inovāciju plānošana ar riska novērtējuma pasākumu horizonta izaicinājumi atsauksmes sniegšanai. *Rīgas Tehniskās universitātes 65. konference SCEE'2024 "Scientific Conference on Economics and Entrepreneurship SCEE'2024"*. rakstu krājums, 2024. gada 14. oktobris. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte, 46. lpp.

Lapas formāts A4, vertikāls

Daļa – burtu lielums 16 pt,
centrēts, **bold**Lappuses numerācija –
ciparu lielums 10 pt

7

Apakšnodaļa –
burtu lielums 12 pt,
pa kreisi, **bold**

1. Latvijas valsts pensiju sistēmas analīze

Nodaļa –
burtu lielums 14 pt,
centrēts, **bold**

1.1. Latvijas valsts pensiju sistēmas stāvoklis un uzskaites īpatnības

1.1.1. Latvijas valsts pensijas kā valsts sociālās apdrošināšanas sistēmas svarīga sastāvdaļa

Atkāpe
1–1,27 cmTeksts –
burtu
lielums
12 pt,
*Line
Spacing*
1,5

Valsts sociālā apdrošināšana ir valsts organizētu pasākumu kopums, kas balstās valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) maksājumos, lai apdrošinātu personas vai tās apgādībā esošo personu risku zaudēt darba ienākumus sakarā ar sociāli apdrošinātās personas slimību, iegūstot invaliditāti, pirmsdzemdību un pēcdzemdību periodā (maternitāti, paternitāti), bezdarba gadījumā, iestājoties pensijas vecumam, nelaimes gadījumu darbā vai saslimšanu ar arodslimību, kā arī papildu izdevumiem saistībā ar bērnu kopšanu un sociāli apdrošinātās personas vai tās apgādībā esošās personas nāvi (Arnolds, 2015, 23).

Atsauce

Obligāto iemaksu likme darba ņēmējam, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kuram ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi), ir 28,75 % no obligāto iemaksu objekta. Obligāto iemaksu likmes sadalījums starp darba devēju un darba ņēmēju ir attiecīgi 19,90 % un 8,85 % (Noteikumi Nr. 747, 2015, 3. pants).

Vecuma pensija tiek aprēķināta pēc 1.1. formulas (Arnolds, 2015, 23):

$$P = \frac{K}{G}, \quad (1.1)$$

Centrēta formula

Komats formulu
redaktora vidēLabajā
malā,
formulas
numerācija
daļas
ietvaros

kur P – gada pensija, kuras divpadsmitā daļa ir mēneša pensija, EUR;

K – apdrošinātās personas pensijas kapitāls, EUR;

G – laika posms (gados), par kuru no pensijas piešķiršanas gada tiek plānota vecuma pensijas izmaksa.

Tukša rinda

Pirmā pensiju līmeņa būtība ir, nepalielinot VSAOI likmi valsts vecuma pensijām, t.i., 20 % no algas, iegūt pensijas palielinājumu, pārdalot to starp pensiju sistēmas 1. līmeni un 2. līmeni (1.1. tab.).

Nosaukumam
jāatbild uz
jautājumiem –
kas? kur? kad?
Centrēts,
Spacing Single

Iemaksu sadalījums starp 1. un 2. pensiju līmeņiem no Latvijas valsts veiktām sociālām iemaksām pensijām 2001.–2013. g. (VSAA, 2024)

1.1. tabula

Bez atstarpes no
iepriekšējā teksta,
tabulas numerācija
daļas ietvaros,
labajā malāNepieciešamības
gadījumā burtu
lielumu tabulā
var samazināt līdz
10 pt

Gads	20 % no algas iemaksas pensijai	
	1. līmenis, %	2. līmenis, %
1	2	3
2001–2006	18	2
2007	16	4

2 cm

1.1. tabulas turpinājums

1	2	3
2007	16	4
2008	12	8
2009	18	2
2010	18	2
2011	18	2
2012	18	2
no 2013	14	6

Tukša rinda

Saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumu VSAA dalību pensiju sistēmas 2. līmenī automātiski reģistrē visus, kuri ir dzimuši pēc 1971. gada 1. jūlija, bet 1. līmenī – sociāli apdrošinātas personas, kuras ir dzimušas no 1951. gada 2. jūlija līdz 1971. gada 1. jūlijam (ieskaitot).

Latvijas pensiju sistēma izskatās šādi (1.1. att.):

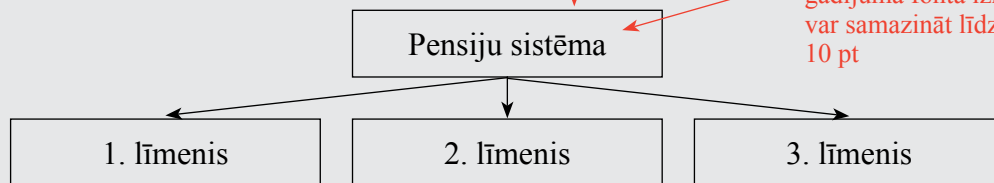
Tukša rinda

Nepieciešamības
gadījumā fonta izmēru
var samazināt līdz
10 pt

2 cm

2 cm

Attēla
numerācija
daļas
ietvaros
Nosaukumam
jāatbild uz
jautājumiem:
kas? kur? kād?

Bez atstarpes

1.1. attēls. Latvijas pensiju sistēmas struktūra (VSAA, 2024).

Tukša rinda

Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas saskaņā ar likumu par valsts budžetu tiek sadalītas pa speciālajiem budžetiem proporcionāli katra budžeta ieņēmumu īpatsvaram.

2 cm

Anotācija

Liepiņš J. *SIA "Process" kvalitātes sistēmas pilnveide*: Maģistra darbs / vad. Lapiņa, I. (2025). Rīga: RTU IEVF, maģistra profesionālo studiju programma "Visaptverošā kvalitātes vadība". 80 lpp.

Maģistra darbs uzrakstīts latviešu valodā, to veido ievads, trīs daļas, secinājumi un priekšlikumi. Darba apjoms ir ... lpp., tajā iekļauti ... attēli, ... tabulas, ... formulas. Izmantotajā literatūras un avotu sarakstā ietverti ... avoti latviešu, ... avoti angļu un ... avoti valodā. Darbam pievienoti ... pielikumi.

Pētījuma mērķis

Darba pirmajā daļā ... (īsi raksturo 1. daļas saturu)

Darba otrajā daļā ... (īsi raksturo 2. daļas saturu)

..... darba daļā ... (īsi raksturo ... daļas saturu)

Nozīmīgākie rezultāti ...

Atslēgvārdi

Annotation

Liepiņš, J. *Improvement of Quality System at "Process" Ltd*: Master Thesis / superv. Lapiņa, I. (2025) Riga: RTU FEEM professional master study program "Total Quality Management", 80 p.

The Master thesis consists of an introduction, ... parts, conclusions, and recommendations. The scope of the Thesis is ... pages, including ... figures, ... tables, and bibliography – ... sources in Latvian, ... sources in English, and ... sources in ... (e.g., German, etc.) language; the paper has ... appendices.

The aim of the research is ...

Part 1 of the Master thesis ... (brief description of the content of this part of the paper).

Part ... (brief description of the content of this part of the paper).

The most important conclusions and recommendations resulting from the research are the following: ...

Keywords:....